

NAGYAPA KUTYÁJA. (Lásd a 206. lapon.)

EGY KIS DIÁK KALANDJAI.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

ÁTSZANI biz ők nem igen játszottak, sőt épen nem is valami nagyon jó kedvűek voltak. A nénikénél igen jó dolguk lett volna, mert a kedves jó néni nagyon szerette őket és jól bánt velök, de hát szerencsétlenségükre most már jóformán nem Zsiga bácsi, hanem Bárdos ur volt az ur a portán. Bárdos ur egész nap ott járt-kelt a házban és az udvaron s ha a gyermekekkel találkozott, durván kergette őket másfelé, hogy ne legyenek utjában. Épen az imént is bekergette őket az udvarról a szobába és Erzsike hallotta, amint ezt mondá:

— Várjatok csak, ti sehonnai kis napolók, majd kidoblak én a házból, csak egyszer ur legyenek itt!

Erzsike érzékeny leányka volt s már elég nagy is arra, hogy az ilyen sértő beszédet megértse. Tudta, hogy míg gyámtyja valamiképen nem intézkedik, ő és Dinike a mások szíveségére, kegyelmére szorul, pedig az nem kell mes érzés, ha valaki tudja, hogy másnak a kegyelméből él. De szülei és a néniék természetesen a világért sem éreztették ezt velök, sőt nagyon szerették a két kedves gyermeket és úgy bántak velök, mintha saját gyermekeik lettek volna. Ésime, most ez a Bárdos ur így beszél velök!

A kis leány szomoruan elbeszélte ezt nekem s persze én is nagyon megharagudtam, kivált mert már különben sem igen szerettem ezt a Bárdos urat. Tanácskoztunk Erzsikével, mi tevők legyünk s végre

kisütöttük, hogy ez a Bárdos ur rossz ember s hogy valami gonosz tervet forral, mert hát különben mikép mondhatná azt, hogy ő lesz az ur a bácsi házában? Elhatároztuk, hogy én majd ezt az egész dolgot elmondom a bácsinak, mihelyt egyszer magam lehetek vele.

De a bácsival bizalmasan beszélgetni most már nem volt könnyű dolog. Elmúlt az a szép idő, mikor a jó Zsiga bácsi kényelmesen pipázgatott a kertben, vagy a vendégszobában a szent Cziprián képében gyönyörködött. Szinte elszomorodtam, ha visszagondoltam azokra az időkre, mikor még oly vidám kacagás hangzott a házban, mert én félttem a szent Czipriántól; most már nem félttem többé, nevettem régi bohóságomon, de nem is kacagott, nem volt jókedvű senki többé a bácsiék házában. Zsiga bácsi vagy bezárkózott dolgozó szobájába, vagy Bárdos urral járt-kelt, tanácskozott s mindig nagyon komoly, sőt néha kedvetlen is volt, velem pedig szóba sem állott többé. Mindebből csak annyit értettem, hogy a bácsit rendkívül elfoglalja az a nagy gyárépítési terv, melyen Bárdos urral együtt török a fejüket s melyre a bácsinak sok, nagyon sok pénzt kell összeszerezni.

El kellett tehát halasztani a bácsival való beszélgetést, amit annál inkább szerettem, mert most mégis leginkább érdekelt a vizsgálat és a jutalomosztás dolga. Mamácskám megengedte, hogy Erzsikét is meghívjam az ünnepélyre, s Erzsike megígérte, hogy eljön, aminek nagyon örültem.

— Tudod, Erzsike, én nem fogom ugyan elnyerni a jutalmat, de van egy

dolgozatom, melyet talán meg fognak dicsérni. S az szép lesz, ugy-e?

A jó kis leány örült s én siettem vissza a nénihez, hogy tőle is kicsikarjam az ígéretet, hogy mindenesetre eljön az ünnepélyre. Nem találtam szobájában s tovább mentem, gondolva, hogy a bácsi szobájában van. Ennek az ajtaja félig nyitva volt s bár esteledni kezdett már, láttam, hogy a bácsi van bent, felém háttal fordulva, íróasztalára hajlik, mint már sokszor láttam, mikor pénzt olvasott; most is nagy halom pénz volt az asztalon. Nem hallotta, hogy közeledem, a szőnyegen zajtalanul lépegethettem s ekkor hirtelen az jutott eszembe, hogy most itt a jó alkalom megmondani neki, amit Erzsikével az imént nagy fejtörés után ehatároztunk.

Lábujjhegyen közeledtem, hogy meglepjem, mert féltem, hogy ha észrevesz, megint elküld, mielőtt szólhatnék. Szerencsésen el is jutottama káros székig, melyben ült s hirtelen oda hajolva, titokzatos hangon mondtam:

— Kedves bácsi, vigyázzon a Bárdos urra, mert az gonosz ember . . .

Nem folytathattam tovább, mert e pillanatban hirtelen fölugrott a bácsi . . . az az, dehogy a bácsi! nem a bácsi ült ott a székben, hanem Bardos ur? Neki magának mondtam azt, hogy ő gonosz ember! Majd kővé dermedtem rémületemben, mikor láttam, milyen bakot lőttem szeleburdisággal. Bárdos ur villogó szemekkel, fölemelt ököllel rontott felém; de én bizony be nem vártam, hanem hirtelen megfordulva eliramodtam s meg sem álltam a néni szobájáig. Ekkor a nénit már

ott találtam és ott volt a bácsi is; de én bölcsen elhallgattam kalandomat, annál inkább, mert a bácsival, egy kedves vendég is érkezttt: az én derék Gergely vitézem.

A bácsi, míg én Erzsikével beszélgettem volt, kísétált a városba s hazajövet találkozott Gergely vitézzel, ki falábalával csöndeskén baktatott épen kifelé a kórházból. A bácsi elhívta, hogy nézze meg, hol fog majd jövőre lakni. Nagyon megörültünk mindnyájan a derék embernek s én mindjárt azon kezdtem, hogy -őt is meghívtam a holnapi vizsgálatra. De a bácsi így szólt:

— Nem, Gergely barátunk nem mehet oda . . . szükséges, hogy míg mi mindnyájan oda leszünk, megbízható ember legyen itt a házam őrzésére. Arra kérem Gergely, legyen holnap egész nap itt a házban.

Gergely beleegyezőleg intett, én pedig ezt sugtam a bácsinak:

— Értem . . . ugy-e azért, mert sok pénz van a fiókban.

A bácsi nagy szemeket meresztett reám s észrevettem, hogy megint oktalanságot követtem el.

Most azonban nem tudtam hosszabban semmi egyébre gondolni, csak a holnapi vizsgálatra, az én első iskolai vizsgálatomra. Azt hittem, csupa izgatottság miatt aludni sem fogok tudni ez éjjel; de hát az olyan egészséges, fiatal ficzkónál, amilyen én voltam, az álom nem marad el. Elaludtam biz' én még pedig annyira, hogy arra ébredtem föl reggel, mikor a dada így szólt hozzám:

— Ifiur, keljen már föl! Mindjárt elkésik az iskolából!

Szinte a vér is elhült bennem. Elkésni ezen a nagy napon! Kiugrottam az ágyból, néhány pillanat alatt fel voltam öltözve és rohantam szüleimhez, hogy induljunk, nehogy elkéssünk.

— Oh, hova mennénk még most! szolt mamám nevetve. Még egy óra mulva is elég ideje lesz. Még előbb reggelizünk.

Észrevettem, hogy a dada csak ki akart ugrasztani az ágyból. De azért türelmetlen voltam, alig győztem bevárni az indulás perczét. Alig tudtam elfogyasztani reggelimet s csodálkoztam, hogy szüleim olyjóizüen tudják inni kávéjokat; akkor még

nem tanultam volt meg, hogy a nyugtalankodás csak rontja az ember dolgát s legjobb szépen csöndesen bevárni mindennek az idejét. Mikor megreggeliztünk, már indulni szerettem volna, de még mindig nem lehetett; meg kellett várnunk a bácsiékat, kik szintén velünk jönnek. Meg voltam győződve, hogy elkésünk s az ablakból kihajolva lestem, nem jönnek-e

már. Végre megpillantottam Erzsikét, ki előre jött s utána csakhamar Zsiga bácsi és a néni is.

— A kis Dinikét otthon hagytuk, szolt a néni. Az ilyen kicsi fiucska sokszor garabonczáskodik, nem való olyan helyre, ahol sokan vannak. Különben nem lesz semmi baja, ott van a házban Gergely vitéz, majd vigyáz reá.

CSOLNAKBAN. (Lásd a 206. lapon.)

Nagyon helyesnek találtuk mindnyájan, hogy a garabonczás kis fiu otthon maradt. Hátha még tudtuk volna, milyen szerencse volt ez!

Nagy örömemre valahára utnak indultunk s csakhamar eljutottunk az iskolába. Még igen kevesen voltak ott. Az igazgató leültette szüleimet és a bácsiékat a vendégeknek készített helyre, én pedig beültem a padba társaim mellé. Lassanként aztán gyülekeztek a többi vendégek is és a kitűzött órára mindenki ott volt, a kinek ott kellett lenni, a vizsgálat megkezdődött.

Nem akarom hosszasan leírni, hogy ment a vizsgálat. Elég az, hogy a tanárok

is meg voltak elégedve s én is emberül megálltam a helyemet.

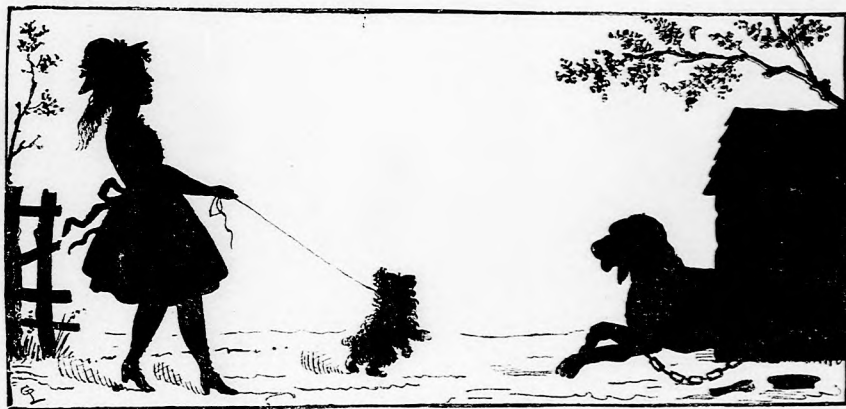
Mikor a vizsgálat véget ért, az igazgató így szólt:

— Régi szokás intézetemben, hogy az év végén jutalmakat osztok ki, még pedig kétfélét: azoknak, akik legjobban tanultak és egyet annak, a ki valamennyi társa közt legjobban viselte magát, a ki a legillegelmesebb, legderekabb fiu. Először kiosztjuk a jó tanulásért járó jutal-

makat; ezeket a tanár urak ítélték oda. Ime a jutalmazottak névsora.

Elővett egy irást és felolvasta. És a legelső név — az én nevem volt!

Majd felsikoltottam örömben, mert hiszen igazán nem mertem gondolni sem ilyen kitüntetésre. Arczom lángvörös lett az izgatottságtól s szüleim felé néztem, hogy lássam, milyen hatása van reájok a meglepetésnek. Kedves jó anyácskámnak sugárzott az arcza az örömtől, atyám

BEMUTATÁS. (Lásd a 198. lapon.)

a mindig oly komoly férfit, elégedetten mosolygott felém, a nénike és a bácsi pedig szinte fölgrani készültek, hogy hozzám rohanjanak és megöleljenek. Apácska nagynehezen tudta őket visszatartani.

Mikor az igazgató fölolvasta a névsort, egyik tanár odalépett az asztalhoz s az ott volt szép diszkötésű könyvekből minden jutalmazottnak átadott egyet. Ezután az igazgató ismét így szólt:

— Most még egy jutalom átnyújtása vanhátra s ez a legfontosabb. Az még

nem elég, ha valaki jól tanul, mert ha valaki a Gondviseléstől szép tehetséget nyert, könnyen tanulhat s e mellett igen gonosz lehet. A tudomány egymaga nem elég; nemes sziv, derék magaviselet is kell hozzá. Ez a jutalom tehát azé, aki a legderekabb fiu. És nehogy azt mondhassa valaki, hogy mi tanárok csak leczke idején látjuk a tanulókat, és így nem ítélhetjük meg, ki a legderekabb: tehát a tanulókra magukra bízom, döntsék el titkos szavazással, kit tartanak legméltóbbnak

a jutalomra. Örömmel mondom, hogy a nagy többség arra szavazott, akit én is legméltóbbnak tartok a kitüntetésre.

Feszülten lestük, ki lesz a szerencsés? Kíváncsi voltam, vajon az lesz-e a győztes, a kire én szavaztam. Az igazgató pedig pillanatnyi szünet után így szólt tovább:

— E szerint a jutalmat, e diszkötésű két képes könyvet Andor kapja.

Sokan tapsoltak, éljeneztek, én pedig jó ideig meredten bámultam magam elé. Fejem kábult, majd azt hittem, hogy csak álmodom. Sokáig tartott, míg el tudtam hinni, hogy csakugyan engemet ért a nagy kitüntetés és mikor a tanár a két gyönyörű könyvet elébe tette, nem tudtam mást tenni, mint hogy fölkaptam és mamámhoz szaladtam, ki könyezett örömben. Atyám is szeretettel megölelt, a néni és Zsiga bácsi pedig majd agyonszorítottak és a bácsi jókedvűen mondta:

— Tudtam én, hogy más nem is nyerheti! No, de majd tőlem kapsz még ám szép emléket!

A jutalom-kiosztással az ünnep véget ért s megindultunk hazafelé. Mondanom sem kell, milyen boldog voltam; nem cseréltem volna a mesebeli kis királylyal sem. Büszkén vittem szép könyveimet, a viláért sem engedtem volna, hogy más vigye, pedig ugyancsak nehezek voltak.

A szép nap emlékére nagy családi ebéd volt nálunk, a néni és Erzsike tehát egyenesen hozzánk jöttek, Zsiga bácsi pedig, kinek még valami elintézni való dolga volt, azt mondá, hogy néhány perczre hazamegy, de mindjárt megjő s magával hozza Dinikét is.

— Akár mindjárt találhattok is, szólt Zsiga; néhány percz mulva ott leszek a kis fiuval.

Mamácskám persze nem tállatott, hanem várta a bácsit. Nekem a várakozás nem esett nehezemre, mert ott voltak gyönyörű képes könyveim, azokat akár estig is elnézegettem volna. Oly gyönyörű képek, mesék voltak bennök, hogy azt hittem, szebbek már nem is lehetnek a világon s minduntalan beszaladtam a másik szobába, hogy Erzsikének és a néninek mutogassam. Ők is nagyon szépnek találták.

Már jócskán elmúlt az ebéd rendes ideje s a bácsi még mindig késett. Apácska, ki szeretett pontosan a maga rendes idejében ebédelni, végre türelmetlen lett és így szólt mamámhoz:

— Kedvesem, azt hiszem, jó lesz már tállatni. . . Zsiga már nem késhetik sokáig.

— Oh, mire a levest kiosztod, bizonyosan itt lesz, szólt a néni. Alkalmasint a kis Dinike miatt jön olyan lassan.

— Ha kívánjátok, nem bánom, szólt mamám.

— Folytatása következik. —

Bemutató.

(Képpel a 197. lapon.)

JÓ NAPOT, öreg Vigyáz!
*No hát hogy vagy, mit csinálsz?
 Im, bemutatom neked
 Az én kedves Pipimet.
 Hozzám máris olyan hü —
 Légy iránta jószívű!
 Mint az öregebb ebet
 Majd megbecsül tégedet.*

A TRÉFA VÉGE.

— Elbeszélés. —

HÁNYAN együtt voltunk ott a Pali bácsi nevelőintézetében (mindnyájan csak Pali bácsinak szólítottuk a szigorú, de igen jószívű igazgatót), mind irigyeltük amaz este Károly pajtásunkat. Hogy is ne, mikor oly nagy kitüntetés érte: estély, multság volt az első emeleten, a Pali bácsi lakásán, a városból számos vendég volt hivatalos, pompás lakoma, zene, táncz járta és közülünk növendékek közül csupán Károly kapott meghívást.

Irgyeltük, de csak annyiban, hogy magunk is szerettünk volna ott lenni a mulatságon; máskülönben elismertük, hogy mindnyájunk közül ő érdemelte meg leginkább a meghívást. Legidősebb volt közöttünk, már jóformán fiatal embernek lehetett mondani; aztán csinos, ügyes fiú is volt, tudott a társaságban mozogni, míg mi többiek, azt hiszem, ugyancsak ügyefogyottan álldogáltunk volna ott az idegenek közt. Be is láttuk, hogy nekünk nincs helyünk ott a társaságban. De hát azért mégis csak kívánczotunk oda.

Az volt a legnagyobb baj, hogy Károly nélkül alig tudtunk mulatni. Ő volt a vezér és rendező minden játékban s úgy megszoktuk az ő ügyes vezetését, hogy ha ő távol volt, nem tudtuk, mihez fogjunk. Most is javában unatkoztunk s csak annál inkább azon járt az eszünk, milyen jó dolga van Károlynak ott a vig mulatságban.

Már elérkezett a lefekvés ideje, de egyikünk sem tudott aludni. Valahány-

szor odalent az ajtó nyílt, ki-kihangzott a zene s ez nem engedett nyugodnunk. Összegyűltünk tanácskozni, hogy mivel mulathatnánk mi is még egy kis ideig; egyik kalandos terv a másikat érte, míg végre Gábor így szólt:

— Mondok én egy nagyszerű tervet, fiuk! Olyan tervet, hogy mi is bejutunk a mulatozók közé.

— Halljuk, halljuk! Ez már nagy szó! Halljuk!

— Nagyon egyszerű dolog pedig. Tudjátok, hogy az ily estélyeknél Jancsi, a mi kis inasunk is fel szokott szolgálni; süteményt, hűsítőket hordoz körül s van csinos vörös sujtásos liberája, melyet ilyenkor visel. Jancsit tehát megfogjuk, megkötözzük és levetkeztetjük. Ruhája közülünk akárhánynak épen jól fog illeni. Szépen sorjában felöltjük tehát és tálczával kezünkben egymásután bemegyünk a mulatók közé. Senkinek sem szabad tovább maradni öt percznél, aztán visszajön s egy másik ölti fel a ruhát.

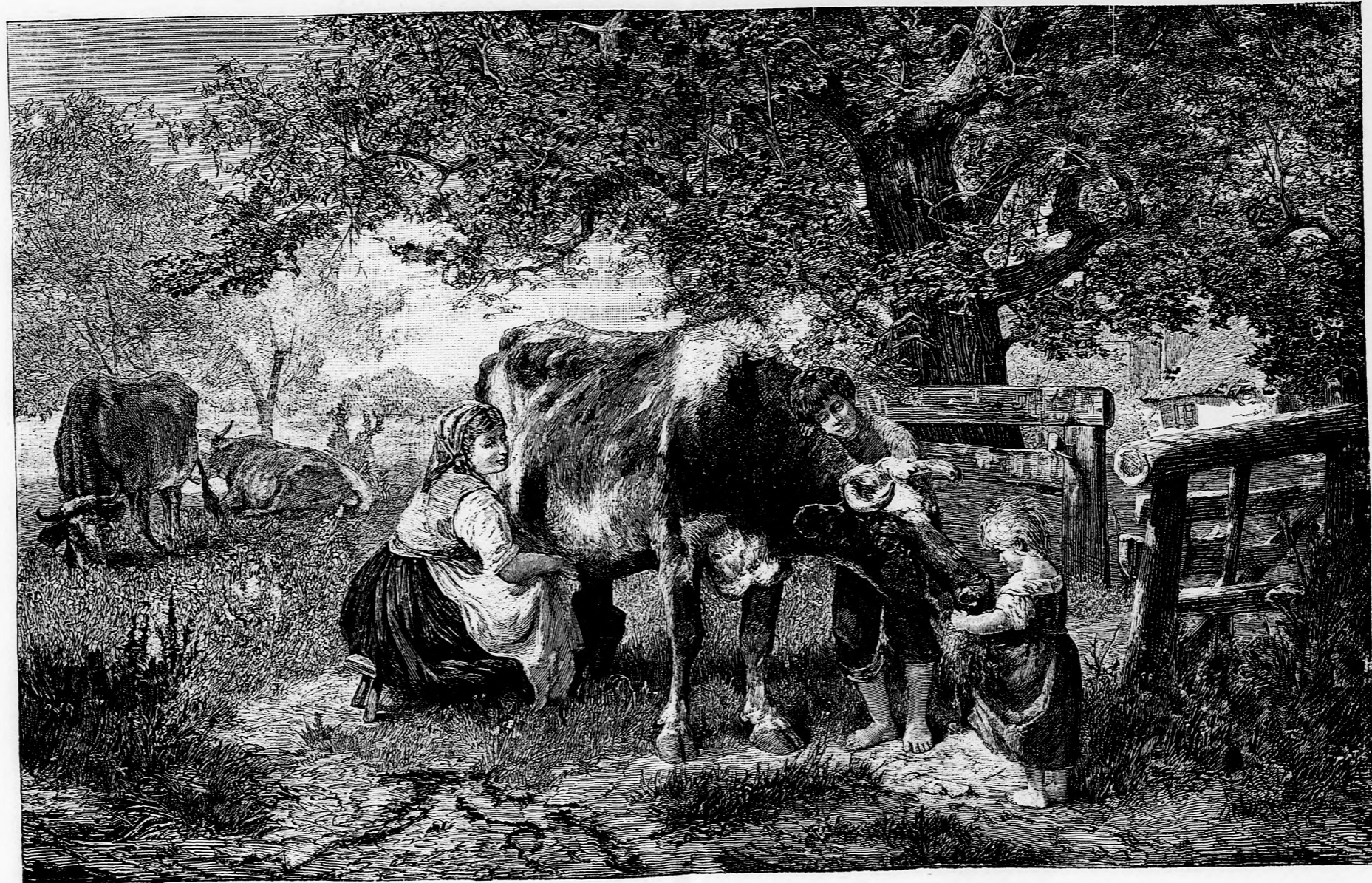
A tervet pompásnak találtuk, csak Elek jegyzé meg:

— De hátha megismernek?

Dehogy ismernek! Pali bácsi, tudod, a legutolsó szobában kártyázni szokott; oda tehát nem szabad bemenni; a néni (így hívtuk az igazgató nejét) bizonyosan egy-két öregebb nővel társalog s Jancsitol előre megtudjuk, hol ül és azt a helyet szintén kerüljük. Más pedig nem ismer, ha csak Károlyról föl nem tesszük, hogy elárul.

— Oh, azt nem teszi, ő el nem árul! kiáltottuk mindnyájan.

(Folytatása a 202. lapon.)

FEJÉSKOR. (Lásd a 205. lapon.)

(Folytatás a 199. laphoz.)

— Akkor hát rajta, fogjunk hozzá! És hogy senki se panaszkodhassék, azt indítványozom, huzzunk sorsot, milyen sorban menjünk be.

Ezt is helyesnek találtuk, bár köszönetül Gábornak akartuk engedni az elsőseget. De ő így szólt:

— Nem, nem, csak legyen úgy, amint a sors eldöntötte. Én ötödik vagyok a sorban, tehát ötödiknek megyek. Most lássunk utána, hogy a ruhát megkerítsük.

Ez nem volt épen könnyű feladat. Jancsinak most sok dolga volt s ha csak egyszerűen hívjuk, aligha engedelmeskedik, mert most nem mi parancsolunk neki. Ő volt a mi kis inasunk, aki ruháinkat tisztogatta s mindenféle apróságot végzett számunkra s szerettük is, mert ügyes és jó fiu volt; de most a nagyok társaságának kiszolgálására volt rendelve, reánk nem hallgathatott, ha hívjuk, hogy jöjjön fel a második emeletre.

— Ezen könnyen segíthetünk, szólt Gábor. Hárman lemegyünk s a folyósón meglessük, mikor egyedül jön ki a termekből. Félrehívjuk a lépcsőhöz s ha nem akar szép szerivel feljönni, felhozzuk erővel. Hárman csak birunk vele. Elek, Béla jöjjetek!

Lementek és alig néhány percz mulva már diadalmasan visszatértek, magukkal hozva a meglepett és huzakodó kis inast.

— De ifiurak, kiáltá Jancsi, nekem dolgom van, eresszenek!

— Majd elvégezzük mi a te dolgodat, csak magyarázd meg, mi a kötelességed és add ide a ruhádat.

Jancsi persze nagyot bámult, de még nagyobb, mikor megtudta, miféle tervet főztünk ki. Igértünk is neki mindenféle jutalmat, ha szépen engedelmeskedik és el nem árul; ellenkező esetben pedig borzasztó büntetéssel fenyegettük.

— Hiszen én nem bánom, szólt végre a jó fiu, de ha valaki fölismeri az ifiurakat! Majd engemet is elcsapnak! Nem jó lesz az!

— Ne félj semmitől, csak add ide a ruhát szaporán!

Jancsi engedelmeskedett, átadta ruháit s szobájába ment aludni. Elek, kit a sors elsőnek jelölt ki, csakhamar felöltözött az inasruhába s a ruha annyira elváltottatta, hogy teljesen bizhattunk a tréfa sikerében; néhány lépésről akárki Jancsinak nézhette.

Elek bátran neki indult a kalandnak, megígérve, hogy nem marad el tovább a kiszabott időnél. Néhány percz mulva csakugyan vissza is tért, nagyon jókedvűen, mert minden jól sikerült. Elbeszélte, mit látott, mit csinálnak a vendégek s hogy Károly épen tánczolt; aztán előmutatott néhány darab süteményt, meg egy narancsot.

— Hoztam zsákmányt is és figyelemztetek, hogy a sütemény pompás ám! Az előszobában bőven van.

Ezalatt már egy másik pajtásunk öltötte fel az inas ruhát s szintén utnak indult. Ez is szerencsésen járt és utáná, a harmadik és negyedik is; mindegyik beszélt valami újságot, amin jól mulattunk. Végre rákerült a sor Gáborra is.

Gábornak kissé nehezen ment az öltözködést. Izmos, zömök fiu volt, a kis

Jancsi ruhája nagyon is szűk volt neki. Hárman is segítettünk neki, mert azt már csak nem engedhattunk, hogy a pompás tréfa kitalálójá elessék a mulatságtól. De a mellényt semmikép sem tudtuk rajta begombolni.

— Sebaj, begomboljuk a kabátot. nem fog látszani.

Az sem volt könnyű munka, de végre mégis sikerült. Az igaz, hogy feltűnően rosszul illett neki a kabát; karján, hátán feszült, hogy alig tudta kezeit mozdítani.

— Nem baj, mondá. Nem maradok bent sokáig, csak épen kissé körültekintek, nem lesz ideje senkinek, hogy jól megnézzen.

Vigan bocsátottuk utnak s én, aki most sorra kerültem, már készültem s lestem Gábor visszatértét. De a kiszabott idő elmúlt s Gábor nem jött.

— Hm, ugyancsak jól mulat! mondogattunk egymásnak.

Olyan sokáig maradt el, hogy végre komolyan megharagudtunk, mert azt hittük, hogy kijátszott minket, akik még utána következünk. De végre megtudtuk, mi történt s ennek aztán bizony csöppet sem örültünk. Elmondom.

Mikor Gábor a terembe lépett, a legelső, akit megpillantott, Károly volt. Csinosan felöltözve s kipirult arccal állt ott Károly s látszott, hogy csak épen ekkor hagyta el a tánczot, mert egészen ki volt melege a többi vendégek is hűsítőket szűrösölve sétáltak. Károly is látta az inasruhába bujt Gábort, de nem ismert reá s ez annyira fölbátorította Gábort, hogy elfeledve inas szerepét, bizalmasan intett pajtása felé. De Károly

nem ügyelt reá s ha észrevette is, talán szándékosan fordult félre, mert hát mit gondoltak volna az uri vendégek, ha látják, hogy ilyen fényes társaságban ő a kis inassal pajtáskodik? De Gábor bolondos észszel minden áron meg akarta magát ismertetni s Károly háta mögött elhaladva, odasúgott:

— Szervusz! Én is itt vagyok!

Károly ekkor épen uri leánykával beszélt, kik szintén meghallották a Gábor szavait. Ugyancsak bámultak és kacagtak rajta s az egyik nevéteben elejtette legyezőjét, mely egy szék alá esett. Károly, ki a háta mögött elhaladt pajtást még mindig nem ismerte föl, roppantul boszankodott az ál-Jancsi vakmerőségén s meg akarta mutatni, hogy az nem pajtása, hogy parancsolni tud neki. Utána kiáltott tehát:

— Jancsi, vedd föl azt a legyezőt.

Károly máskülönben bizonyosan magavette volna föl a legyezőt, kivált ha tudja milyen baj támad ebből. Gábor nagyon jól hallotta a parancsot, de úgy tett, mintha nem hallotta volna s tovább akart menni. Erre pedig nagyon alapos oka volt mert mint mondtam, a ruha oly szűk volt rajta, hogy teljességgel lehetetlen volt lehajolnia. Érezte ezt jól s azért akart menekülni, csak hogy már nem lehetett, mert Károly szégyelni kezdé, hogy a kis inas nem hallgat az ő szavára s még szigorubban ismételte a parancsot. Gábor szerencsétlenségére épen ekkor odalépett az igazgató neje is és majdnem haraggal kiáltá:

— Micsoda dolog ez, Jancsi? Nem hallottad a parancsot? Tüstént vedd föl azt a legyezőt!

Nem volt menekülés, vissza kellett térni. Hideg veriték gyöngyözött az arczán s még egy pillanatig gondolkozott, ne fusson-e? De körül volt véve s félt, hogy utoljára még Pali bácsi is oda jön. Megkísérlette tehát a veszedelmes feladatot, gyorsan lehajolt a szék alá s már-már elérte a végzetes legyezőt s örülni kezdett, hogy szerencsésen kimenekül a bajból, mikor hirtelen nagy recsenés hangzott, — a kabát végig repedt Gábornak a hátán.

Az egész társaság roppant hahotára fakadt, úgy hogy Pali bácsi is elősietett a másik szobából. Szegény Gábor egészen elképedve állt ott s hol sápadt, hol lángvörös lett s mozdulni sem tudott. Ezalatt persze Károly, ki épen szemben állt vele, ráismert s már épen szólni akart, mikor megjelent Pali bácsi. Ennek láttára Gábor hirtelen fölrezzent és szökésnek eredt, de már későn, mert az igazgató is fölismerte.

Lihegve rontott be Gábor hozzánk s mi már épen pörölni akartunk vele, mikor észre vettük, milyen baj történt. Eleinte nem birtuk elfojtani a kaczagást, mert csakugyan nagyon furcsa volt Gábor abban a végig repedt ruhában. Hiába integetett, hogy ne nevéssünk, mi körülfogtuk és hahotázva kérdeztük, hogy esett meg a nagy szerencsétlenség; egyszerre azonban torkunkon akadt a nevetés, mert az ajtó megnyílt és Pali bácsi lépett be, még pedig igen komoly arccal.

Nem volt szükségünk több magyarázatra; most már tudtuk, hogy az egész csiny föl van fedezve. Ilyenekben pedig Pali bácsi nem értette a tréfát, ilyenkor ő nem volt többé a jó Pali bácsi, hanem

csak a szigorú igazgató. Néhány pillanatig szóltanul nézett rajtunk végig, aztán így szólt:

— Magyarázatra nincs szükségem, csak azt kell tudnom, mások is részesek-e a csinyben, vagy csak te magad, Gábor?

Gábor hősies elszántsággal magára akarta vállalni az egész felelősséget, hogy minket megmentsen a büntetéstől s ezért így felelt:

— Csak én magam vagyok a hibás, mert . . .

Nem engedték, hogy befejezze; azt már csak nem tűrhették, hogy ő maga szenvedjen, mikor mindnyájan hibáztunk.

— Nem, nem ő maga a hibás; mi mindnyájan részesek voltunk benne, kiálltunk közbe s aztán előálltak azok, kik már Gábor előtt bent voltak s mi is, kik utána készültünk menni. Pali bácsi szinte szomorúan nézett rajtunk végig s végre így szólt:

— Ah, ezt mégsem hittem volna! Tehát egy sem akadt, aki belátta volna a csiny botorságát! Tudjátok-e mit tettek? Nemcsak vakmerő illetlenséget követtetek el, betolakodva oda, hol számotokra nincs hely, hanem csuffá tettétek intézetünket is, szégyent hoztatok jó hírnevemre, holnap az egész város nevetni fog rajtam. Jóvá tudjátok ezt tenni?

Megszégyenülve hallgattunk, mert ez bizony csak most jutott eszünkbe. Hiszen ha az esetnek híre terjed, ujjal mutatnak reánk a városban s szeretett jó Pali bácsink pirulni lesz kénytelen. Akármit megtettünk volna, ha nem történetté tehetjük a dolgot; de már megesett s nem maradt más hátra, mint hogy így szoltunk:

— Hibásak vagyunk, belátjuk, —
büntessen meg.

No, a büntetés nem is maradt el. Hosszu időre vége lett minden szünórának, mulatságnak, játéknak s e helyett nehéz feladványokkal kellett küzdeleznünk. Ugyancsak sóhajtozva emlegettük azt a szerencsétlen tréfát, de megadással tűrtük a büntetést és arra törekedtünk, hogy jó hírünket visszaszerezzük. Ez nagy nehezen végre sikerült is és Pali bácsi is megbocsátott, mikor komoly igyekezetünkről meggyőződött.

De aztán hasonló tréfa nem is jutott többé eszünkbe.

Apró cziezák.

GIZA, Giza,
Gyorsan!
Czieza a
Bokorban!

*Csakugyan — ott három kicsi,
Iczi piczi
Kedves cziezi.
Ki is szedem egybe,
Viszem a melegre;
Eső talál jönni,
Megázna,
Megfázna,
Meg találna hűlni!«
Mondja erre Gizácska:
»Emmike
Sose törődj vele te,
Bízd az öreg macskára!«*

FEJÉSKOR.

(Képpel a 200–201. lapokon.)

— Hamar Jutka, fogd a sajtárt, menjünk fejni! Már haza jött a riska tehén a legelőről!

Csakugyan hazajött és Jutka nem is késik sokáig, nemsokára ott terem a fejős sajtárral és megfeji a tehenet. Habzón csorog a friss meleg tej az edénybe s a jó riska tehén szívesen adjale; talán tudja, hogy jó kis gyermekeknek fog az majd kedves táplálékul szolgálni.

De a gyermekek sem hálátlanok s míg Jutka fej, ők illatos fűvel, szénával jól tartják a tehénkét, mely jóízűen rágicsálja a neki kellemes eledelt. Ugy is illik, hogy jól tartsuk a derék jószágot, mely nekünk az egészséges tejecskét adja.

Tudom, a városi gyermekek sokan félnének odaállani a tehén mellé, félnének, hogy mindjárt felökleli őket. De Zsuzsika meg Janika csak nevetnek ezen, jól tudják, hogy a jámbor állat nem bánt senkit, vagy őket legalább nem bántja. Mert a házi állatok is jól ismerik gazdáikat, még a kicsi gyermek is és engedelmeskedik nekik; már az idegeneket, az igaz, nem mindig szívesen türik maguk körül s kivált ha szokatlan ruhát látnak, megvadulnak.

De most már tele a sajtár, a tehenet beeresztik az istállóba, a tejcskét pedig beviszik a konyhába és megsűrítik. Zsuzsika azon melegen kap belőle egy kis bögrével s az ám a jó, egészséges ital! Nem adná ő azt akármilyen finom kávéért. A többit aztán hűvös helyre teszik s másnap reggel leszedik róla a pompás sűrű tejfölt s ebből vaját köpülnek, a vaj után maradó kellemes savanyu irót pedig megisszák. A vaját a szomszéd város piacán jó áron megveszik és a pénzből, ami így összegyűl. Zsuzsika szülei bevásárolnak mindenféle szükséges portékát, még a Zsuzsika tarka kendője is ebből kerül.

Ezért aztán szeretik és meg is becsülik a hasznos házi állatot.

Csolnakban.

(Képpel a 196. lapon.)

HÁTÁN a haboknak
Leng, repül a csolnak
Vitorla-szárnyon.
Ne nagyon messzire,
Misike, Erzsike
A csalfa áron!

Csak szépen csüdesen,
Csak a part mentiben —
Fordítsad, Miska!
Vond be a vitorlát
Jobbra nyomd a kormányt,
TérjeteK vissza!

NAGYAPA KUTYÁJA.

(Képpel a czimlapon.)

Kedves Forgó bácsi!

NAGYON szépen kérem, közölje a mi kedves »Kis Lap«-unkban e sorokat és ha lehet, közölje a mellékelt rajzot is, a mi derék Karczos kutyánkról. Higye meg, kedves Forgó bácsi, megérdemli.

Az igazat megvallva, Karczos nem valami szép legény, nem is dicsekedhetik valami nagy tudománnyal, mint azok a kitanított pudlik vagy vizslák; ő bizony csak afféle egyszerű házörző eb, még pedig meglehetősen lompos fajta. De egyszerű kü seje mellett mégis külömb állat, mint sok kényes ölebecske.

Az alsó udvarban, a gazdasági épületek körül volt mindig Karczosnak a helye, nem is vágyódott ő onnan máshová, nem kellett neki puha szőnyeg, jó volt neki a puszta föld is. Mi gyermekek nem igen játszottunk vele, mert kissé mogorva volt: nem szeretett minket. De annál inkább szerette nagyatyánkat, aki mindennap többször körüljárta az udvart, a kertet s ki mindig vitt Karczosnak valami harapni valót. A nagyapó volt az egyetlen ember, akinek kedvéért kísértált a mezőre is, mert különben a világért sem távozott ötven lépésnyire sem az udvartól, melynek őrzése rá volt bízva. Be sem mehetett oda senki az ő tudta nélkül.

Mindnyájan azt hittük, hogy Karczos igen jó házörző ugyan, de különben ugyancsak érzéketlen állat. Mennyire csalódtunk!

Néhány héttel ezelőtt nagy szomorúság ért: kedves öreg nagyapánk súlyosan megbetegedett és meg is halt. Honnan tudta Karczos a szomorú eseményt? — én nem tudnám megmagyarázni; de az tény, hogy míg mi odabent sirtunk, Karczos, elhagyva az alsó udvart, a ház ajtaja elé telepedett s busan, éhen-szomjan üldögélt ott éjjel-nappal. És mikor a temetés gyá-

szos órája következett, akkor sem állt félre, hanem a gyászkocsi alá sompolygott s mikor a koporsót a temetőbe vittük, folyton a kocsi alatt ment, mintha ő lett volna a főgyászoló. A temetőben egyik-másik embernek alkalmatlan volt a sirhoz tolakodó kutya, ezért hát elkergették; a szegény állat fájdalmasan fölvonított, aztán félre menekült.

Mikor az emberek már elszéledtek s mi is hazafelé indultunk, észrevettük, hogy egy bokor mögül ovatosan elősompolyog Karczos és a nagyapa frisen fölhantolt sírjára fekszik. Meghatott a szegény állat hűsége, visszatértünk hozzá és haza akartuk vinni. De nem jött velünk.

— Hagyjátok, szólott apácska, majd hazajön.

De nem jött haza még másnap sem s harmadnap erőszakkal kellett hazahozni és néhány napig becsukva tartani, mert különben mindjárt szökött a temetőbe.

Most a hű állat ismét őrzi az udvart s nem távoznék innen a világért sem sehova. Csak ha észvereveszi, hogy a temetőbe indulunk, akkor hívás nélkül is

utánunk iramodik s elkísér a nagyapa sírjához.

Ezek után maradtam kedves Forgó bácsinak

hű kis olvasója

Kőrösi Dénes.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK

A »KIS LAP« XIX. köt. 11-ik számában közölt képrejtvények megfejtése:

„Budapest. Kalapos inas“

Helyesen fejtették meg: Oberhäuser Rezső, Berzeviczy Lujza, Gaál Sándor, Faragó Pista, Káplár Ida, Kétli Laczi, Scherer Anna és Ottmár (részben), Pick Emil (részben), Kállay Béla, Beer Gyula és Lajos, Szász Anna és Antal, Auber Elma és Tivadar, Rothmann Ernő, Engel Mór, Schwarcz Vilma, Plichta Kornél (részben), Förstner Lajos és Gyula, Büchler Szidónia s Armin (részben), Ringer László, Nédits Mariska, Finály Lajos és Gábor, Porszász K. (keresztnevedet is ird ki; csak híres, nagy emberek engedhetik meg maguknak, hogy csupán vezetéknevet írják alá. F. b.), Sorécz Julesa, Lajza és József, Kovács Dezső, Szirmay Iván és Elek, Gombos Janka és Kálmán, Duchon Irma és Beatrix, Scherer Anna és Ágnes (részben), Feketeházy Péter, Sréter Berta és Guszti, Fazola Aranka, Gärtner Dávid, Weisz Etelka, Juliska, József és Ignác (részben), báró Fechtig Margit (részben).

A „KIS LAP“ előfizetőihez!

A folyó évnegyed végéhez közeledvén, tisztelettel kérjük a „Kis Lap“ amaz előfizetőit, kiknek előfizetése szeptember hóval lejár, sziveskedjenek megrendelésüket mielőbb megújítani, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „Kis Lap“ előfizetési ára:

Félévre 2 frt 80 kr.

Negyedévre 1 frt 40 kr.

Az előfizetési pénzek (melyek elküldésére legzélszerűbb a postai utalványok használatát) a „Kis Lap“ kiadóhivatalához, Budapest, Ferencziek tere, 3 sz. Athenaeum-épület, intézendők.

A „KIS LAP“ kiadóhivatala.

FŐLADVÁNY A SZENTIRÁSBÓL.

FEJTSÉTEK MEG MIT ÁBRÁZOL E RAJZ?

F. b.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi**. Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere 3-ik sz. Athenaeum-épület.
 Budapest, 1880. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.
 Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.